

Opetuksen ja koulutuksen laadun arviointi –symposium

Vuonna 1998 uudistettu koululainsäädäntö teki koulutuksen arvioinnista lakisääteistä. Kansallisen tason arvioinnin ja siihen perustuvan informaatio-ohjauksen suhde paikallisen tason arviointiin on kuitenkin edelleen jäsentymätöntä ja vakiintumatonta. Opetusministeriön asettamissa työryhmissä onkin pohdittu tätä arvioinnin ongelmaa. Koulutuksen arviointijärjestelmän kehittämistyöryhmä esitti vuonna 2007, että arvioinnin koordinoimattomuutta voitaisiin selkeyttää laatimalla määräajoin valtakunnallinen arviointisuunnitelma. Äskettäin on työnsä aloittanut perusopetuksen laadun arviointikriteerien laatimista valmisteleva työryhmä.

Arvioinnin kehittämisen haasteena on paitsi arvioinnin koordinoimattomuus myös kansainväliset paineet laadunarviointijärjestelmien luomiseen. Arviointitutkijoilla on monia perustavia kysymyksiä pohdittavanaan:

- Mitä perusta teoreettista näkemystä tai empiiristä tietoa yhtäältä kansainväliset vertailututkimukset, kuten PISA, ja toisaalta kansalliset koulutusta koskevat tutkimukset antavat laadun arvioinnille ja arviointikriteerien määrittelylle?
- Voitaisiko valtakunnallisen tason arviointia ja paikallista arviointia kytkeä toisiinsa siten, että ne tukisivat toisiaan ja hyötyisivät toisistaan vai katsotaanko niiden tehtävien olevan niin erilaisia, että mielekästä kytkeä niiden välille on vaikea muodostaa?
- Pelkäävätkö paikalliset viranomaiset ja koulujen edustajat KHO:n arviointitulosten julkistamis päätöksen takia sellaisten systemaattisten arviointijärjestelmien kehittämistä, mitkä voisivat tuottaa koulujen kannalta epäedulliseksi katsottavaa tietoa, vaikka se olisi kehittämisen kannalta tarpeellista?
- Minkälaisia eettisiä ongelmia ja näkökohtia arviointijärjestelmien kehittämiseen liittyy?

Symposiumissa kuullaan kolme alustusta:

Erkki Olkinuora: Mitä perusteita tutkimus antaa opetuksen laadun arviointikriteerien määrittelyyn?

Eva-Maria Raudasoja: Arvioinnin rooli koulun kehittämisessä

Päivi Atjonen: Eettisiä näkökulmia opetuksen laadun arviointiin

Alustuksia kommentoi Koulutuksen arviointineuvoston pääsuunnittelija **Esko Korkeakoski.**

Toivomme symposiumin edistävän jäsentynyttä keskustelua arvioinnista ja sen ongelmista.